
Kyrkomötet
Budgetutskottets betänkande 2016:2

**Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå
2015**

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas kyrkostyrelsens skrivelse 2016:2 *Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2015*. Kyrkostyrelsen föreslår att kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisningen samt resultaträkningen och balansräkningen för Svenska kyrkans nationella nivå 2015. Revisorerna tillstyrker att kyrkomötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen och att kyrkomötet beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Budgetutskottet föreslår att kyrkomötet fastställer årsredovisning, resultat- och balansräkningen samt beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2015.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisning samt resultat- och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå 2015.
2. Kyrkomötet beslutar att bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2015.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2016:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2015

1. Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisning samt resultaträkningen och balansräkningen för Svenska kyrkans nationella nivå 2015.
2. Kyrkomötet beslutar att bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2015.

Yttranden från andra utskott

Budgetutskottet har erbjudit samtliga utskott att yttra sig över skrivelsen och förklarar sig särskilt intresserat av om utskotten har synpunkter på kyrkostyrelsens återkoppling gällande de tidigare kyrkomötesärenden som kyrkostyrelsen anser slutbehandlade och som härstammar från utskottet (bilaga 2 i skrivelsen).

Tre utskott har valt att yttra sig. Kyrkolivsutskottets yttrande (KI 2016:2y) framgår av *bilaga 1*, Organisationsutskottets (O 2016:3y) av *bilaga 2* och Gudstjänstutskottets (G 2016:1y) av *bilaga 3*.

Bakgrund

Kyrkostyrelsens skrivelse består av *Årsredovisning 2015 för Svenska kyrkans nationella nivå* med bilaga 1 *Resultatrapport 2015*, bilaga 2 *Redogörelse för behandlingen av kyrkomötets ärenden* och bilaga 3 *Övrig rapportering från kyrkostyrelsen*.

Årsredovisningen

I *verksamhetsberättelsen* redovisas exempel på genomförd verksamhet inom områdena omvärld och relationer, stöd till stift och församlingar samt normering, tillsyn och förvaltning.

I *förvaltningsberättelsen* redovisas ett urval väsentliga händelser under året, totala intäkter och kostnader, marknadsvärdet i kapitalförvaltningen, riskområden för nationell nivå och utfall för nationell nivå's eget kapital i relation till av kyrkomötet fastställd nivå. Det urval av väsentliga händelser som lyfts fram är arbetet för asylsökande och flyktingar, arbetet med kyrkohandboken, den särskilda satsningen på kyrkans undervisning och mission (Dela tro – dela liv) samt den ökade samverkan inom det administrativa området. Det ekonomiska utfallet blev 305 miljoner kronor. Det egna kapitalet var 1 817 miljoner kronor över den nivå då kyrkostyrelsen, enligt beslut av kyrkomötet 2008, ska lämna förslag till kyrkomötet om hur det överskjutande beloppet ska hanteras. Kyrkostyrelsen har under året arbetat med att fördjupat bearbeta frågan om Svenska kyrkans kapitalsituation.

Kyrkostyrelsens förslag om ny nivå för den nationella nivå's eget kapital redovisas i skrivelsen KsSkr 2016:7 *Svenska kyrkans kapitalsituation*. Av KsSkr 2016:1 *Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2017–2019* framgår att kyrkostyrelsen anser att frågan om överskjutande belopp är hanterat genom förslagen i KsSkr 2016:7 *Svenska kyrkans kapitalsituation*.

Bilagorna

I *bilaga 1* redovisar kyrkostyrelsen ett urval av verksamhetens insatser och resultat i förhållande till uppgifterna enligt kyrkoordningen och den verksamhetsinriktning kyrkomötet 2014 beslutade om. Därtill redovisas finansiering och kostnader för 2015 i relation till utfall 2014, av kyrkomötet beslutad kostnadsram för 2015 och kyrkostyrelsens detaljbudget 2015. Av den ekonomiska redovisningen framgår att de samlade kostnaderna blev 84 miljoner lägre än den kostnadsram för 2015, om 2 815 miljoner kronor, som kyrkomötet 2014 beslutade om.

Bilaga 2 är en redogörelse för behandlingen av kyrkomötets ärenden. Av redovisningen framgår att 18 skrivelser från tidigare kyrkomöten har slutbehandlats och avslutats under året, medan 31 skrivelser återstår.

I *bilaga 3* lämnas information om ett ärende som inte är återrapportering av ett direkt uppdrag från kyrkomötet, utan ett ärende som kyrkostyrelsen särskilt vill redovisa till kyrkomötet. Det är Dela tro – dela liv, satsningen på undervisning och mission för alla åldrar. Av informationen framgår att kyrkostyrelsen till kyrkomötet 2019 kommer att presentera en utvärdering av genomförande och måluppfyllelse.

Revisorerna

Av revisionsberättelsen i årsredovisningen framgår att revisorerna har reviderat årsredovisningen med undantag för sidorna 3–32. Revisorernas uppfattning är att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och att den ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Trossamfundet Svenska kyrkans

finansiella ställning den 31 december 2015, dess finansiella resultat för året och att förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

B 2016:2

Revisorerna tillstyrker att kyrkomötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen samt att kyrkomötet beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Utskottets överväganden

Årsredovisningens innehåll

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisning samt resultat- och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå 2015.

Budgetutskottet ansluter sig till kyrkostyrelsens förslag.

Utskottet noterar att kyrkostyrelsens redovisning av arbetet med att analysera och hantera risker i förvaltningsberättelsen fortsatt har utvecklats.

Utskottet har i flera år efterfrågat en utvecklad redovisning av förändringar över tid i antalet anställda på nationell nivå i bilaga 1 till skrivelsen. I tider med knappa resurser, krav på hushållning och effektiviseringar är det extra viktigt att det finns en tydlig argumentation för när det sker större förändringar över tid. Utskottet önskar för kommande år en än tydligare redovisning av skälen till förändringar, hur antalet anställda fördelar sig på verksamhetens olika delar och i vad mån förändringar är en konsekvens av nya uppdrag från kyrkomötet.

I bilaga 2 till skrivelsen redogör kyrkostyrelsen för behandlingen av kyrkomötesärenden. Utskottet noterar att det är många ärenden som inte är slutbehandlade och att det i de flesta fall är tydligt angivet när i tid det förväntas ske. Utskottet har noterat att kyrkostyrelsen inte alltid tydligt nog anger skälen till att genomförande av uppdrag senarelagts i relation till vad kyrkomötet beslutat om. Utskottet förväntar sig att kyrkostyrelsen fortsättningsvis tydligare anger skälen i de fall genomförande av uppdrag senareläggs.

Budgetutskottet har erbjudit samtliga utskott att yttra sig över skrivelsen och förklarat sig särskilt intresserat av om respektive utskott har synpunkter på kyrkostyrelsens återkoppling i bilaga 2.

Gudstjänstutskottet noterar i sitt yttrande, angående kyrkostyrelsens redovisning av kyrkomötets skrivelse 2011:10, att de upphovsrättsliga frågorna kring webbpublicering av Den svenska psalmboken ännu inte är lösta och att arbetet med detta tagit uppseendeväckande lång tid. Gudstjänstutskottet menar att det är angeläget att detta arbete nu ges högsta prioritet så att frågan kan lösas skyndsamt. Gudstjänstutskottet noterar också att det av redovisningen 2013 framgick att en pilotstudie genomförts om psalmbokens användning i Svenska kyrkan men att de redovisningar som följt därefter inte nämner denna del av skrivelsen. Gudstjänstutskottet önskar ett förtydligande av om denna del av skrivelsen anses vara slutbehandlad eller om avsikten är att pilotstudien ska följas av en större studie och skrivelsen därmed inte heller i denna del är slutbehandlad.

Organisationsutskottet noterar i sitt yttrande, angående kyrkostyrelsens redovisning av kyrkomötets skrivelse 2013:14 med Organisationsutskottets betänkande 2013:5 Kyrkliga begravningsbyråer, att åtgärder i syfte att komma framåt i samtalet om kyrkliga begravningsbyråer ingår i arbetet med en nationell kraftsamling kring frågorna om begravning och mötet med människor i sorg. Enligt Organisationsutskottet hade det varit värdefullt om kyrkostyrelsen konkretiserat på vilket sätt de arbetar vidare med frågan.

Av bilaga 3 framgår att kyrkostyrelsen 2019 kommer att redovisa en utvärdering av satsningen på undervisning och mission för alla åldrar, *Dela tro – dela liv*. Som framfördes i utskottets betänkande förra året utgår utskottet från att utvärderingen även kommer att omfatta de ekonomiska aspekterna. Med andra ord hur de totala kostnaderna varit fördelade på satsningens olika delar.

Utskottet har tagit del av Svenska kyrkans nationella nivåns hållbarhetsredovisning för 2015. Redovisningen har granskats av den auktoriserade revisorn. Det är utskottets uppfattning att redovisningen på ett bra sätt beskriver hur den nationella nivån arbetar långsiktigt med olika hållbarhetsfrågor och hur hållbarhetsperspektivet genomsyrar stora delar av verksamheten på nationell nivå. Utskottet kommer att följa den fortsatta utvecklingen av denna viktiga redovisning.

Ansvarsfrihet

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2015.

Budgetutskottet ansluter sig till revisorernas förslag.

Uppsala den 29 september 2016

På Budgetutskottets vägnar

Bertil Olsson, ordförande

Niclas Renck, sekreterare

Beslutande: Bertil Olsson, ordförande, Iréne Pierazzi, Solveig Hallin, Monica Lago, Roger Sjöberg, Lars B Andersson, Marie Wojidkow, Bertil Persson, Lars T Gåreberg, Leif Nordlander, Christer Björk, Bengt Kjellgren, Carl-Eric Gabrielsson, Gerd Gullberg Johnson och Jenny Nilsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Birger Wernersson, Christina Meltin Westerlund, Anita Engström, Sven Erik Bodén, Jan Sahlin, Marie Rydén Davoust, Evelina Johansson, Sven Ingvar Holmgren, Mats Nilsson, Roger Hedlund, Helén Lindbäck, Terence Hongslo och Hildegard Jarskog.

Biskop Martin Modéus har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Kyrkolivsutskottets yttrande 2016:2y

**Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå
2015**

Till Budgetutskottet

Kyrkolivsutskottets yttrande över skrivelse 2016:2 *Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2015*

Kyrkolivsutskottet uppskattar den årsredovisning som kyrkostyrelsen lämnat och menar att den bidrar till tydlighet över vad som pågår och vilka uppdrag som slutbehandlats av kyrkostyrelsen. Skrivelsen bidrar också till intressant uppdatering och konkretisering. En utförlig återkoppling ger även det tidskrävande arbete i kyrkomötet som vi ledamöter prioriterar varje år ytterligare mening. Redovisningen är dessutom en garant för att kyrkomötesuppdragen följs längs vägen och vi som förtroendevalda kan se när uppdragen är slutförda.

Uppsala den 28 september 2016

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Sofia Rosenquist, ordförande

Marie Nordström, sekreterare

Beslutande: Sofia Rosenquist, ordförande, Marie Nielsén, Daniel Larson, Birgitta Lindén, Ronny Hansson, Micke G Hästö, Niklas Grahn, Roland Johansson, Berit Simonsson, Anna-Karin Westerlund, Gunilla Eldebro, Elisabeth Rydström, Niklas Larsson, Torbjörn Arvidsson och Marja Sandin-Wester.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Monica Lindell Rylén, Camilla Persson, Lissandra Rickemark, Ulla Nordlien, Patrik Linde, Katarina Glas, Kjell Petersson, Elisabeth Kullenberg, Ulla Littgren, Jerker Schmidt, Stig Eriksson, Anders Ahl, Ylva Wahlström och Karin Janfalk.

Biskoparna Fredrik Modéus och Sören Dalevi har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Organisationsutskottets yttrande 2016:3y

Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå
2015

Till Budgetutskottet

Organisationsutskottets yttrande över skrivelse 2016:2.

Kyrkostyrelsen redovisar i sin redogörelse för behandlingen av kyrkomötets ärenden i bilaga 2 till skrivelsen bland annat hur man tagit och tar om hand det uppdrag kyrkomötet gav kyrkostyrelsen med anledning av detta utskotts betänkande O 2013:5, Kyrkliga begravningsbyråer. Utskottet noterar att kyrkostyrelsen anger att det av utskottet i betänkandet påpekade behovet av åtgärder i syfte att komma framåt i samtalet om kyrkliga begravningsbyråer ingår i arbetet med en nationell kraftsamling kring frågorna om begravning och mötet med människor i sorg. Enligt utskottets mening hade det dock varit värdefullt om kyrkostyrelsen närmare hade konkretiserat på vilket sätt man arbetar vidare med denna fråga.

Uppsala den 28 september 2016

På Organisationsutskottets vägnar

Birgit Kullingsjö, ordförande

Fredrik Nilsson Björner, sekreterare

Beslutande: Birgit Kullingsjö, ordförande, Claes Block, Aina Andersson, Anton Härder, Cecilia Clausen, Roberth Krantz, Per Lindberg, Irma Carlsson, Maj-Lis Aasa, Olle Reichenberg, Kåge Johansson, Tomas Jansson, Bella Aune, Irene Oskarsson och Bo Hanson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Britt Sandström, Sven Gunnar Persson, Birgitta Wrede, Gunvor Vennberg, Johnny Lilja, Britt Kilsäter, Märta Brita Forsberg Svensson, Karin Forsell, Elsa Christersson och Markus Holmberg.

Biskoparna Sven-Bernhard Fast och Johan Dalman har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets yttrande 2016:1y

Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå
2015

Till Budgetutskottet

Gudstjänstutskottets yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2016:2 *Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2015*.

Gudstjänstutskottet noterar i anslutning till kyrkostyrelsens redovisning av kyrkomötets skrivelse 2011:10 att de upphovsrättsliga frågorna kring webbpublicering av Den svenska psalmboken ännu inte är lösta och att arbetet med detta tagit uppseendeväckande lång tid. Utskottet menar att det är angeläget att detta arbete nu ges högsta prioritet så att frågan kan lösas skyndsamt.

Gudstjänstutskottet noterar också att Årsredovisningen för 2013 anger att en pilotstudie genomförts om psalmbokens användning i Svenska kyrkan men att de årsredovisningar som följt därefter inte nämner denna del av skrivelsen. Utskottet önskar ett förtydligande av om denna del av skrivelsen anses vara slutbehandlad eller om avsikten är att pilotstudien ska följas av en större studie och skrivelsen därmed inte heller i denna del är slutbehandlad.

Uppsala den 28 september 2016

På Gudstjänstutskottets vägnar

Sofija Pedersen Videke, ordförande

Maria Klasson Sundin, sekreterare

Beslutande: Sofija Pedersen Videke, ordförande, Nanna Tranströmer, Maria Johansson-Berg, Johan Åkesson, Anna-Karin Stråle Börjesson, Lisa Tegby, Torvald Johansson, Berth Löndahl, Katarina Ramnerö Ödestad, Sven Milltoft, Kenneth Nordgren, Sonja Grunselius, Kristina Backe, Bo Herou och Jan Segerstedt.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Niklas Nilsson, Gunilla Bengtsson, Birger Jönsson, Roger Olsson, Marie-Louise Marsjögård, Gun Alingsjö Bäck, Dag Sandahl, Lena Jönsson, Göran Wass, Anders Åkerlund, Jerker Alsterlund, Aron Emilsson, Bengt Inghammar och Agneta Hyllstam.

Biskoparna Johan Tyrberg och Eva Nordung Byström har deltagit i utskottets överläggningar.